

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 14295/2023
05.07.2023. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија Драгане Маринковић, председника већа, Зорице Булајић и Бранислава Босиљковића, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., коју заступа пуномоћник Весна Манчић, адвокат из ..., против туженог ББ из Села ..., Општина ..., ради издржавања, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 261/2021 од 08.07.2021. године, у седници одржаној 05.07.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж2 261/2021 од 08.07.2021. године и предмет враћа другостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сурдулици, Судска јединица Владичин Хан П2 178/20 од 04.03.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиле и тужени је обавезан да као отац на име свог доприноса за издржавање своје кћери – тужиле, плаћа месечно износ од по 15.000,00 динара до 05. у месецу за текући месец почев од 24.09.2020. године, па убудуће док за то постоје законски услови, с тим што ће заостале рате платити одједном од дана подношења тужбе до правноснажног пресуђења. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев преко досуђених 15.000,00 динара, из претходног става изреке, до траженог износа од 20.000,00 динара, као неоснован. Ставом трећим изреке, тужени је обавезан да тужили накнади трошкове парничног поступка у износу од 30.900,00 динара са законском затезном каматом у смислу члана 277. ЗОО од извршности одлуке о трошковима поступка до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж2 261/2021 од 08.07.2021. године, преиначена је првостепена пресуда тако што је одбијен тужбени захтев тужиле којим је тражила да се тужени обавезе да јој као отац на име доприноса за издржавање плаћа месечно износ од 20.000,00 динара до 05. у месецу за текући месец, почев од дана подношења тужбе па убудуће, с тим што ће све заостале рате од дана подношења тужбе до правноснажног пресуђења исплатити одједном и одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиле је благовремено изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ 72/11 ... 18/20 и 10/23 – други закон) у вези члана 208. Породичног закона и утврдио да је ревизија тужиље основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Међутим, основано се наводима ревизије указује да је другостепени суд учинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 386. ЗПП, а што је било од утицаја на законитост и правилност побијане пресуде

Према одредбама Закона о парничном поступку (које се примењују и у поступку у вези са породичним односима на основу члана 202. Породичног закона), другостепени суд испитује првостепену пресуду у оном делу у коме се побија жалбом, а ако се из жалбе не види у ком се делу пресуда побија, другостепени суд ће да закључи да се пресуда побија у делу у коме странка није успела у парници. Другостепени суд испитује пресуду и у делу коме се жалбом не побија ако је то прописано посебним законом (члан 386. став 1. и 2.). Благовремено изјављена жалба спречава да пресуда постане правноснажна у делу који се побија жалбом (члан 367. став 2.). Садржина жалбе прописана је одредбама чланова 370. до 372. ЗПП, па тако жалба, поред осталог мора да садржи изјаву да се пресуда побија у целини или у одређеном делу.

У конкретном случају, првостепеном пресудом тужени је обавезан да тужиљи на име свог доприноса за издржавање плаћа месечно износ од по 15.000,00 динара, док је тужбени захтев одбијен преко тог износа до траженог од 20.000,00 динара месечно. Против првостепене пресуде тужени је изјавио жалбу побијајући је у усвајајућем делу тужбеног захтева, преко досуђеног износа од 10.000,00 динара месечно на име издржавања тужиље као пунолетног детета. Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду у целини и одбио тужбени захтев за издржавање тужиље као пунолетног детета у траженом износу од 20.000,00 динара месечно, почев од дана подношења тужбе па убудуће. Имајући у виду да жалбом туженог првостепена пресуда није побијана у делу којим је усвојен тужбени захтев за издржавање тужиље као пунолетног детета у износу од 10.000,00 динара месечно, основано се у ревизији тужиље указује да је другостепени суд испитујући побијану пресуду прекорачио границе овлашћења из члана 386. ЗПП када је одлучио на изложен начин. По члану 281. Породичног закона суд није везан границама тужбеног захтева за издржавање. Међутим, смисао наведеног одступања од начела диспозиције је последица природе права које се у овим поступцима штити, као и настојање законодавца да обезбеди заштиту права и интереса оних лица која уживају посебну заштиту, па се у поступку за издржавање штите интереси деце, те суд није везан и ограничен захтевом странке већ има овлашћење да детету, повериоцу издржавања досуди и већи износ издржавања него што је то тражено тужбеним захтевом. Наведена одредба посебног закона не даје овлашћење другостепеном суду да у конкретном случају испитује првостепену пресуду и у делу у коме се жалбом не побија, па је поступањем на изложен начин другостепени суд учинио наведену битну повреду поступка, која је прописана као ревизијски разлог у члану 407. став 1. тачка 3. ЗПП, због чега је побијана пресуда морала бити укинута и предмет враћен другостепеном суду на поновно суђење.

Другостепени суд ће у поновном поступку отклонити недостатке на које је указано овим решењем и одлучити о жалби туженог испитујући првостепену пресуду у оном делу у коме се побија жалбом.

На основу члана 415. став 1. Закона о парничном поступку Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић